

Sygn. akt: I C 204/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Rafał Kubicki
Protokolant:	st. sekr. sądowy Agnieszka Grandys

po rozpoznaniu w dniu 21 marca 2017 r. w Olsztynie na rozprawie

sprawy z powództwa K. S.

przeciwko Skarbowi Państwie - Zakładowi Karnemu w K.

o zapłatę

I. oddała powództwo,

II. zasądza od powoda K. S. na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Rafał Kubicki

Sygn. akt I C 204/15

UZASADNIENIE

K. S. zażądał od pozwanego Skarbu Państwa - Zakład Karny

w K., zastępowanego przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa, na swoją rzecz kwoty 100 000 zł z ustawowymi odsetkami za okres od dnia wyrokowania do dnia zapłaty - tytułem zadośćuczynienia,

W uzasadnieniu wskazał, że od 2013 roku odbywa karę pozbawienia wolności

w Zakładzie Karnym w K., powołał się na łamanie przez pozwanego prawa, nieprzestrzeganie norm europejskich, szkody psychofizyczne, zdrowotne i moralne, rażące warunki socjalno-bytowe i poniżające traktowanie jego osoby. Konkretyzując te zarzuty, powód wskazał, że:

a) cele, w których przebywał, były przeludnione (rzadko przekraczające 1,5 m² na osobę) i nienależycie wyposażone (stare szafki na żywność i platerę, brak suszarek do bielizny, kącik WC niezabudowany, brak warunków do utrzymywania higieny osobistej, brak ciepłej wody, światło uruchamiane czujkami nierówności w posadzce, robactwo pod parkietem i gumolitem, podrapane ściany, nieszczelne okna, rzeczy wydawane z magazynu stare i zużyte),

b) potrawy podawane były w niewłaściwej jakości i temperaturze,

c) brak zajęć kulturalno-oświatowych, wycieczek do muzeów, dostępu do przepisów,

d) utrudniany jest kontakt z bliskimi, przetrzymywane lub cofane są listy, nie można doprosić się o przeniesienie do zakładu bliższego miejscu pobytu rodziny (400 km),

e) funkcjonariusze odzywają się do niego niewłaściwie (prowokujące zachowanie, wywyższanie się),

f) zagrożone jest jego bezpieczeństwo ze strony funkcjonariuszy i innych osadzonych.

W piśmie procesowym z 6.05.2015 r. powód, wskazując świadków, wymienił cele: (...)– Pawilon (...) Oddział (...) oraz (...) - Pawilon (...) Oddział (...), a także stwierdził, że w celi (...) zaraził się chorobą HCV, a w celi (...)stłukł palec przy potknięciu się o powydzierany gumolit.

Pozwany Skarb Państwa wniósł o oddalenie powództwa i zwrot kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazał, że powód nie odbywał kary w warunkach przeludnienia, warunki odbywania były właściwe, a opieka zdrowotna zapewniona. Zakwestionował też wysokość roszczenia, wskazując, że powód nie tylko nie udowodnił twierdzeń o bezprawnym działaniu pozwanego, ale i rozmiaru twierdzonych cierpień.

Sąd ustalił, co następuje:

Powód odbywa w Zakładzie Karnym w K. karę pozbawienia wolności orzeczoną za przestępstwo w następujących celach:

- od 14.08.2013 r. do 3.09.2013 r. – oddział (...), cela (...)(7-osobowa, pow. 23,60 m⁽²⁾)
- od 3.09.2013 r. do 15.10.2013 r. – oddział (...)I, cela (...) (5-osobowa, pow. 16,40 m⁽²⁾)
- od 15.10.2013 r. do 24.01.2014 r. – oddział (...), cela(...) (5-osobowa, pow. 15,28 m⁽²⁾)
- od 24.01.2014 r. do 13.02.2014 r. – oddział (...), cela (...) (5-osobowa, pow. 17,41 m⁽²⁾)
- od 13.02.2014 r. do 3.04.2014 r. – oddział (...), cela (...)(14-osobowa, pow. 53,22 m⁽²⁾)
- od 3.04.2014 r. do 3.07.2014 r. – oddział (...), cela (...) (4-osobowa, pow. 14,50 m⁽²⁾)
- od 3.07.2014 r. do 3.10.2014 r. – oddział (...), cela(...) (5-osobowa, pow. 15,60 m⁽²⁾)
- od 3.10.2014 r. do 11.11.2014 r. – oddział (...), cela (...) (5-osobowa, pow. 15,60 m⁽²⁾)
- od 11.11.2014 r. - do odpowiedzi na pozew - oddział (...), cela (...) (8-osob., pow. 24,35 m⁽²⁾).

Powód prosił dyrekcję Zakładu Karnego w K. o przeniesienie do zakładów bliższych jego domowi – było to w dniach: 17.02.2014 r., 3.03.2014 r., 11.03.2014 r., 2.02.2015 r., 2.04.2015 r., 4.03.2015 r. Ostatnią prośbę powód wycofał, pozostałe zostały rozpatrzone odmownie po uzyskaniu przez Dyrektora Zakładu Karnego w K. negatywnych stanowisk dyrekcji zakładów karnych i aresztów śledczych, o przeniesienie do których wnioskował powód.

(bezsporne: twierdzenia odpowiedzi na pozew niezaprzeczone przez powoda, notatka służbowa z 5.05.2015 r. k. 70)

W poszczególnych celach powód miał do dyspozycji dwa rodzaje kącików: zabudowane parawanem wykonanym ze stelażu z kątownika metalowego, wypełnionego płytą pilśniową (wys. 200-205 cm plus prześwit ok. 90 cm) lub zabudowane ścianką działową murowaną od podłogi do sufitu, posiadające drzwi płytowe. Kąciki wyposażone są w umywalkę i muszlę klozetową oraz oddzielne oświetlenie. Składniki wyposażenia osadzeni otrzymują czyste, sprawne i całe. Powłoki malarskie w celach są odnawiane na bieżąco na skutek zgłoszeń osób zainteresowanych, co dotyczy też naprawy parkietu, klepek, ram okiennych. Od 2010 r. zajmują się tym kwatermistrzowie oddziałów. Praniem i

suszeniem odzieży zajmują się osadzeni. Mają w celi miskę plastikową (1 na 4 osoby). Każdy otrzymuje w miesiącu 200 g proszku do prania. Przepisy nie nakazują umieszczania w celach sprzętu do suszenia. Bieliznę osobistą wymienia się na czystą co tydzień, pościelową co dwa tygodnie, odzież i obuwie – stosownie do potrzeb. Zakład karny ma umowę z T.-O., która zajmuje się dezynfekcją, dezynsekcją i deratyzacją, a jej pracownik przyjeżdża raz w miesiącu i na każde wezwanie, jeśli zachodzi taka potrzeba. Skazani mają możliwość korzystania z własnych czajników elektrycznych i grzałek dla podgrzania wody. Mają zapewnioną jedną ciepłą kąpiel w miesiącu. W celach znajdują się żarówki – od 1 do 4 w celi. Światło w kąciu sanitarnym włączane jest i wyłączane za pomocą czujnika.

Powód nie zgłaszał dyrekcji zakładu zarzutów wywyższania się i prowokowania stawianych funkcjonariuszom ani zarzutów narażenia bezpieczeństwa przez funkcjonariuszy i współosadzonych.

Nie zgłaszał też, by miał utrudniony dostęp do zajęć kulturalno-oświatowych czy biblioteki. Zajęcia kulturalno-oświatowe odbywają się zgodnie z ustalonym planem w świetlicy i każdy osadzony może z nich korzystać, podobnie jak z zajęć sportowych na świeżym powietrzu, które w okresie letnim są dwa razy w tygodniu. Ponadto powód mógł korzystać

z tenisa stołowego i z zajęć na sali rekreacyjnej. Każdy osadzony może wypożyczać książki z biblioteki do celi, a także robić notatki ze znajdujących się tam kodeksów. Wyjazdów do muzeów nie było, ponieważ powód przebywał w zakładzie typu zamkniętego.

Powód miał możliwość kontaktowania się z rodziną przez widzenia, rozmowy telefoniczne, listy paczki i przekazy pieniężne. Nie zgłaszał w tym zakresie zastrzeżeń. Korespondencja w przypadku powoda nie była przetrzymywana ani odsyłana.

Powód po przybyciu do Zakładu Karnego w K. zgłaszał podczas badania lekarskiego bóle stawów, ponadto ustalono, że cierpi na epilepsję. Otrzymał leki przeciwbólowe i przeciwpadaczkowe, a także dolne łóżko. Korzystał z porad psychiatry, okulisty, neurologa i dermatologa. Prosił o wykonanie badań w kierunku stwierdzenia HCV. Wykonano takie badanie (w dniu 13.11.2014 r.), lecz jego wynik był ujemny.

(dowód: pisemne wyjaśnienia funkcjonariuszy służby więziennej z dni: 6.05.2015 r. k. 71, 5.05.2015 r. k. 73, 6.05.2015 r. k. 74, 6.05.2015 r. k. 76, 6.05.2015 r. k. 77, 6.05.2015 r.

k. 78, z 6.05.2015 r. k. 79, z 6.05.2015 r. k. 80, z 7.05.2015 r. k. 81, z 5.05.2015 r. k. 82, kopia książeczki zdrowia powoda z kopią wyniku badań laboratoryjnych k. 83-114)

Sąd zważył, co następuje:

W świetle poczynionych w sprawie ustaleń roszczenie powoda nie zasługuje na uwzględnienie jako nieudowodnione. Sąd uznał za wiarygodne dokumenty dołączone przez pozwanego.

Zgodnie z art. 6 Kodeksu cywilnego (k.c.) ciężar udowodnienia faktów spoczywa na tej stronie procesu, która z faktów tych wywodzi określone skutki prawne. Na gruncie niniejszej sprawy oznacza to, że powód - domagając się roszczeń, które wywodził z faktów mających świadczyć o naruszeniu jego dóbr osobistych wskutek niezapewnienia mu właściwych i godnych warunków odbywania kary pozbawienia wolności - miał obowiązek przedstawienia przed Sądem dowodów na poparcie swoich twierdzeń w zakresie objętym

w pozwie. W ocenie Sądu, przedstawiony przez strony materiał dowodowy nie daje podstaw do uznania twierdzeń powoda za udowodnione w stopniu uzasadniającym uwzględnienie powództwa w jakiegokolwiek części.

Odnosząc się do poszczególnych zarzutów i twierdzeń powoda zauważyć należy, że:

Wbrew twierdzeniom powoda, z żadnych dowodów nie wynika, aby którakolwiek z cel

nie zapewniała określonej w art. 110 §2 k.k.w. powierzchni 3 m² mającej przypadać na jednego osadzonego, a przeczy im okoliczność braku wydawania decyzji w trybie art. 110 § 3 k.k.w., jak również brak skarg zgłaszanych

w tym zakresie. Pozwany zasadnie wyjaśnił, że zgodnie z tym oraz w świetle powołanych w odpowiedzi na pozew instrukcji Dyrektora Generalnego Służby Więziennej (nr (...) i nr (...)) w sprawie ustalenia pojemności jednostek penitencjarnych nie ma podstaw do uznania, że od powierzchni mieszkalnej należy odliczać powierzchnię, którą zajmuje sprzęt kwaterunkowy.

Brak dowodów potwierdzających, że warunki bytowe panujące w celach, w których przebywał powód, nie spełniają norm przewidzianych obowiązującymi przepisami. Powód nie zgłosił w tym kierunku żadnego prawidłowego wniosku dowodowego, a jego twierdzenia skupiają się na indywidualnych i subiektywnych odczuciach co do zakresu uciążliwości, jakich doznał podczas pobytu w zakładzie karnym. Trudno jednak przyjąć, aby tego typu subiektywne wrażenia przesądzały o niezgodności wyposażenia cel i warunków bytowych

z minimalnym wymaganym standardem. Trudno wskazać, skąd miałyby wynikać obowiązki umożliwienia powodowi korzystania z większej ilości lub lepszej jakości wyposażenia celi, którego niewykonanie stanowiłoby o bezprawności działania pozwanego, prowadząc jednocześnie do naruszenia dobra osobistego powoda, abstrahując przy tym, że nie bardzo wiadomo, jakie konkretnie dobro miałyby doznać uszczerbku w tym względzie. To samo dotyczy zarzutów powoda opisujących kąci WC. Sąd nie dopatrył się tu żadnych sprzeczności z obowiązującymi przepisami ani przejawów niehumanitarnego traktowania osadzonych. Pozwany wyjaśnił, a powód tego nie kwestionował, że w poszczególnych celach powód miał do dyspozycji dwa rodzaje kąci: zabudowane parawanem wykonanym ze stelażu z kątownika metalowego, wypełnionego płytą pilśniową (wys. 200-205 cm plus prześwit ok. 90 cm) lub zabudowane ścianką działową murowaną od podłogi do sufitu, posiadające drzwi płytowe. Kąci wyposażone są w umywalkę i muszlę klozetową oraz oddzielne oświetlenie. Trudno tu dopatrzeć się warunków odpowiadających pojęciu niehumanitarnego traktowania. Tego typu kąci są powszechne w zakładach karnych

w Polsce. Oczywiście, nie są równoważne w poczuciu komfortu z domową łazienką, jednak istota kary pozbawienia wolności w założeniu polega na komforcie względnie obniżonym.

Z pisemnych wyjaśnień pozwanego wynika, że składniki wyposażenia osadzeni otrzymują czyste, sprawne i całe. Powłoki malarskie w celach są odnawiane na bieżąco na skutek zgłoszeń osób zainteresowanych, co dotyczy też naprawy parkietu, klepek, ram okiennych. Od 2010 r. zajmują się tym kwatermistrzowie oddziałów. Praniem i suszeniem odzieży zajmują się osadzeni. Mają w celi miskę plastikową (1 na 4 osoby). Każdy otrzymuje w miesiącu 200 g proszku do prania. Przepisy nie nakazują umieszczania w celach sprzętu do suszenia. Bieliznę osobistą wymienia się na czystą co tydzień, pościelową co dwa tygodnie, odzież i obuwie – stosownie do potrzeb. Zakład karny ma umowę z T.-O., która zajmuje się dezynfekcją, dezynsekcją i deratyzacją, a jej pracownik przyjeżdża raz w miesiącu i na każde wezwanie, jeśli zachodzi taka potrzeba. Skazani mają możliwość korzystania z własnych czajników elektrycznych i grzałek dla podgrzania wody. Mają zapewnioną jedną ciepłą kąpiel w miesiącu. W celach znajdują się żarówki – od 1 do 4 w celi. To w kąci sanitarnym światło włączane jest i wyłączane automatycznie za pomocą czujnika. Twierdzeniom tym powód nie zaprzeczył.

Pozwany szczegółowo opisał wymagania stawiane potrawom. Odnoszenie się do nich jest jednak bezprzedmiotowe, ponieważ powód nie sformułował konkretnych zarzutów przeciwko jakości i temperaturze jedzenia (poprzestał na hasłowym zgłoszeniu zarzutów).

To samo dotyczy zarzutów wywyższania się i prowokowania stawianych funkcjonariuszom oraz zarzutów narażenia bezpieczeństwa przez funkcjonariuszy

i współosadzonych. Powód nie zgłaszał takiego zagrożenia. Pewne szczegóły powód podał w piśmie ustosunkowującym się do odpowiedzi na pozew (na k. 130 i 131), jednak w żaden sposób ich nie udowodnił. Twierdzenie o ustnym zgłaszaniu zagrożenia służbie więziennej jest gołosłowne. Dowód mogłoby stanowić np. pismo powoda skierowane do dyrekcji, lecz powód pisma takiego nie przedstawił.

Nie zgłaszał też, by miał utrudniony dostęp do zajęć kulturalno-oświatowych czy biblioteki. Zajęcia kulturalno-oświatowe odbywają się zgodnie z ustalonym planem w świetlicy i każdy osadzony może z nich korzystać, podobnie jak z zajęć sportowych na świeżym powietrzu, które w okresie letnim są dwa razy w tygodniu. Ponadto powód mógł korzystać

z tenisa stołowego i z zajęć na sali rekreacyjnej. Każdy osadzony może wypożyczać książki z biblioteki do celi, a także robić notatki ze znajdujących się tam kodeksów. Wyjazdów do muzeów nie było, ponieważ powód przebywał w zakładzie typu zamkniętego. Ze stanowiska powoda trudno wywnioskować, czy skarży się na zupełny brak zajęć kulturalno-oświatowych, czy też uważa, iż te, które się odbywają, a nie są wyjazdami do muzeów, są niewystarczające. Powód przyznał po otrzymaniu odpowiedzi na pozew (na k. 131), że była zapewniona oferta zajęć kulturalno-oświatowych, lecz „tam była przewaga grypsujących”. Sądowi trudno odnieść się do tak ogólnego argumentu.

Powód miał możliwość kontaktowania się z rodziną przez widzenia, rozmowy telefoniczne, listy paczki i przekazy pieniężne. Nie zgłaszał w tym zakresie zastrzeżeń. Korespondencja w przypadku powoda nie była przetrzymywana ani odsyłana. W kontekście dowodowym należy wskazać, że powód nie sprecyzował, o jakie listy dokładnie chodzi, co umożliwiłoby weryfikację jego zarzutu. Nie jest przejawem niehumanitarnego traktowania umieszczenie skazanego w zakładzie karnym położonym w oddaleniu 400 km od domu.

Powód po przybyciu do Zakładu Karnego w K. zgłaszał podczas badania lekarskiego bóle stawów, ponadto ustalono, że cierpi na epilepsję. Otrzymał leki przeciwbólowe i przeciwpadaczkowe, a także dolne łóżko. Korzystał z porad psychiatry, okulisty, neurologa i dermatologa. Prosił o wykonanie badań w kierunku stwierdzenia HCV. Wykonano takie badanie, a jego wynik był ujemny. Należy zauważyć, że kilkudziesięciostronicowe wypełnienie książeczki zdrowia powoda w tak krótkim okresie jego pobytu w K. zupełnie przeczy o braku opieki zdrowotnej. Przeciętny człowiek na wolności rzadko ma okazję do tylu porad medycznych. Nawiasem mówiąc, nie spełniły się też obawy powoda o utratę wpisów w książeczce zdrowia. Trudno twierdzenie o stłuczonym palcu czynić podstawą roszczenia o zadośćuczynienie. Co więcej, powód odnosząc się do odpowiedzi na pozew (na k. 131 odwrot) zmienia twierdzenia dotyczące HCV – pisze teraz, że został na tę chorobę po prostu narażony.

Jest to zupełnie sprzeczne z pozvem i świadczy o tym, że powód ma skłonność do podawania nieprawdy i do przesady. Jego zeznania (k. 345) nie mogą być przez to uznane za wiarygodne. Z tego też powodu Sąd nie uznał za wiarygodnie zeznań świadka A. K. (k. 231-232). Należy zwrócić uwagę, że wynika z nich, iż świadek ten również złożył pozew o zapłatę 100.000 zł zadośćuczynienia od tego samego pozwanego za warunki odbywania kary pozbawienia wolności. Składając zeznania jako świadek w tej sprawie, był zainteresowany pomyślnym zakończeniem obu procesów na rzecz powodów. Sąd dostrzegł ponadto, że większości zarzutów powoda i świadka K. nie podzielił ich współosadzony – świadek A. B. (zeznania na k. 273) - potwierdził tylko na dziurawy parkiet oraz małe plamki pleśni na ścianach, nieszczelne okno, słabe oświetlenie i brak bieżącej ciepłej wody, a także brak komfortu związanego z brakiem osobnej łazienki. Stwierdził jednak, że jemu nic w celi nie przeszkadzało. Co do posiłków, to tylko jeden nazwał niesmacznym. Zeznał, że bez czytania podpisał podsunięte mu przez K. S. i A. K. oświadczenia sporządzone na potrzeby procesu. Świadek zaprzeczył wulgarnemu traktowaniu powoda przez funkcjonariuszy. Zeznał, że jeden z nich kazał powodowi sprzątać, mimo że ten zgłaszał, iż źle się czuje. W ocenie Sądu, zeznania te są wiarygodne, przy w części potwierdzającej zastrzeżenia powoda świadczą tylko o niekomfortowych, lecz nie o niehumanitarnych i nie o bezprawnych warunkach odbywania kary pozbawienia wolności

Powód wnioskował też o innych świadków. Sąd pominął tych świadków, których powód nie sprecyzował imieniem i nazwiskiem oraz adresem, ponieważ to na stronie wnioskującej o dowód spoczywa obowiązek wskazania imion, nazwisk i adresów świadków. Sąd nie przeprowadza dochodzeń w poszukiwaniu dowodów.

Reasumując, należy powtórzyć, że powód nie udowodnił wskazanych w pozwie zarzutów dotyczących nieprawidłowości w funkcjonowaniu zakładu karnego ani tego, że naruszyły one jego dobra osobiste.

W konsekwencji, przy braku jakiegokolwiek materiału dowodowego świadczącego o tym, że warunki odbywania kary pozbawienia wolności i sposobu postępowania wobec powoda w tej jednostce penitencjarnej nie odpowiadały obowiązującym normom lub

w sposób bezprawny prowadziły do naruszenia jego dóbr osobistych, wywołując przy tym szkodę lub krzywdę, opisywane w pozwie okoliczności należy uznać za wyłącznie subiektywne oceny powoda co do dolegliwości, jakie odczuwa w związku z pobytym

w warunkach zakładu karnego. W tym kontekście dostrzec jednak trzeba, że powód trafił do zakładu w związku ze skazaniem na karę pozbawienia wolności. Pobyt w tym zakładzie pozostaje zatem w ścisłym związku z nagannym zachowaniem powoda, które zostało poddane negatywnej ocenie społecznej, wyrażającej się w skazaniu go na taką właśnie karę o charakterze izolacyjnym. Oczywiście jest, że kara taka jest środkiem dolegliwym i skutkującym znaczącymi ograniczeniami w sferze funkcjonowania skazanego, również w zakresie warunków jej odbywania. Subiektywne odczucia w tym zakresie nie mogą być jednak podstawą do skutecznego formułowania zarzutów co do bezprawności działania organów państwa prowadzących jednostkę penitencjarną, o ile oczywiście obiektywnie panujące w niej warunki nie naruszają odpowiednich przepisów prawa i przeciętnego poczucia sprawiedliwości.

Powód nie wykazał, aby takie naruszenia wystąpiły w niniejszej sprawie, co skutkowało koniecznością oddalenia powództwa (pkt I sentencji wyroku).

Sąd nie uznał za zmianę żądania pisma procesowego powoda z 27.10.2015 r. (k. 191), w którym powód poprosił, by 1/3 zasądzonej na jego rzecz kwoty przekazać „jakiemuś domowi dziecka”. Jeśli w toku instancji dojdzie do zasądzenia, powód będzie mógł sam dowolnie rozdysponować otrzymaną kwotę.

Podstawę materialnoprawną żądania powoda stanowił przepis art. 417 k.c. oraz art. 23 k.c. w zw. z art. 24 k.c. w zw. z art. 448 k.c.

Zgodnie z art. 417 k.c., za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. Komentowany przepis art. 417 k.c. przewiduje odpowiedzialność odszkodowawczą za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym, zdefiniowanym jako "niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej". Stanowi więc on ogólną podstawę odpowiedzialności władz publicznych za ich władcze zachowanie.

Ponadto, zgodnie z art. 98 k.p.c. i art. 11 ust. 3 ustawy o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, wobec oddalenia powództwa, powoda należało obciążyć obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz jednostki reprezentującej pozwany Skarb Państwa. Ponieważ koszty te obejmowały wynagrodzenie radcy wykonującego zastępstwo procesowe w stawce minimalnej (z uwagi na niewielki nakład pracy towarzyszący sprawie) - po myśli art. 99 k.p.c. w zw. z § 2 ust. 1 i 2 oraz § 11 ust. 1 pkt 25 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie ... (Dz. U. Nr 163, poz. 1248 ze zm.) orzeczono jak w pkt II sentencji wyroku.

Sędzia R. K.